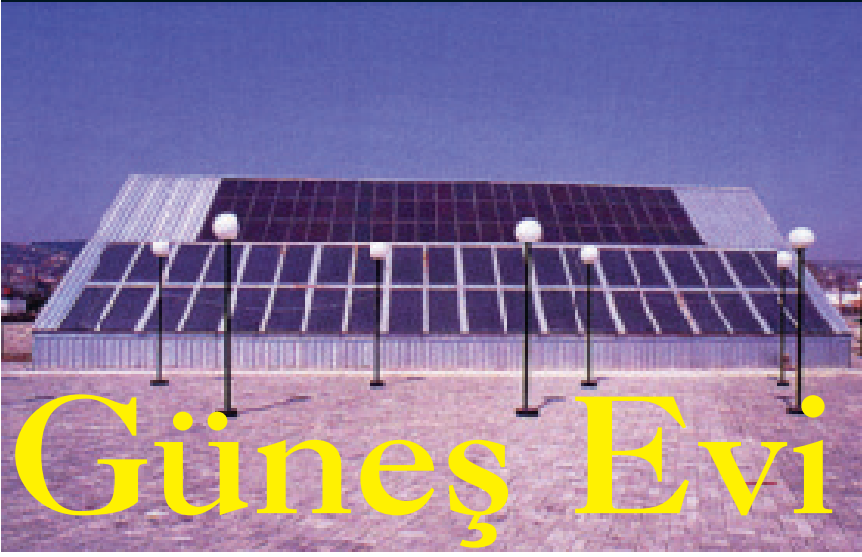

İzmit BM Çadırkentinde

17 Ağustos 1999 Marmara bölgesindeki deprem felaketinden sonra Temiz Enerji Vakfı, kendi uzmanlık alanlarına giren konularda, üç proje hazırladı. Bu projelerden biri, İzmit Birleşmiş Milletler Çadırkentinde UNDP/GEF desteği alarak ve dört kuruluşun ortaklığı ile gerçekleştirildi. Projeye katkı koyan kuruluşlar, Kaldera-Dağsan Solar A.Ş. (Konya), Dunasolar Photovoltaics (Budapeşte/Macaristan), Hacettepe Üniversitesi Fizik Mühendisliği Bölümü (Ankara), Mutlu Akü ve Malzemeleri A.Ş. (İstanbul). Proje, Temiz Enerji Vakfı eşgüdümünde yapıldı. 1999 Kasım ayında başlayan proje 2000 Mart ayında tamamlandı. Projede, yaklaşık 100m²'lik bir alan üzerine depreme dayanıklı çelik iskeletli bir yapı oturtuldu. Bu yapının güneşe bakan eğimli çatısına, yaklaşık 3kW. gücünde güneş panelleri ve 40 adet güneş toplacı kondu. Yapının dışındaki alan, bir toplanma ve oturma yeri olacak şekilde düzenlendi ve güneş panellerinden sağlanan elektrikle aydınlatma yapıldı. Yapının iç hacmi de Bilim Oyunları alanı olarak deney setleri ve bilgilendirici posterlerle donatıldı.

Güneş toplacılarından elde edilen sıcak su, çadırkentteki duş ve yıkama birimlerine verilecek şekilde tasarlandı ve iki duş kabini (her birinde 8 duş bulunuyor) ile bir yıkama birimine (bulaşık vb.) buradan elde edilen sıcak su bağlantısı sağlandı.

Güneş panellerinden elde edilen elektrikle, yapının içini ve çevresini aydınlatma amacıyla kullanıldı. Bundan amaç, deprem gibi olağanüstü durumlarda elektrik kesintilerinden etkilenmeyecek aydınlanmış bir alan ve mekan oluşturmak ve bu şekilde o yörede yaşayanlara bir rahatlık vermektir. Bilindiği gibi, Ağustos 99 depremi sabaha karşı 3.00 de olmuş ve depremin hemen sonrası elektrikler kesilmişti. Uyku sersemi bir şekilde depremden kurtulanların gecenin derin karanlığında yaşadıkları anlar, sonradan birçok kişinin sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerini göstermiş ve ruhsal bozukluklara yol açmıştı. Bu yönüyle, herhangi bir olağanüstü durumda elektriklerin kesilmeden yanacağı bir sistem düşünüldü ve bu sistem güneş enerjisinden yararlanılarak başarıldı. Güneş panellerinden elde edilen

elektrikle aydınlanan bu alan, olağan koşullarda bir park yeri gibi kullanılabilirken, olağanüstü koşullarda bir toplanma yeri olarak kullanılabilir. Buradaki aydınlanmanın olağanüstü durumlarda da kesintiye uğramayacağı düşüncesi, bu yörede yaşayan yurttaşlarımıza bir güven ve bir iç ferahlığı verecek.

Yapının iç hacminin bir çekirdek Bilim Oyunları Merkezi olarak düzenlenmesindeki amaç, çadırkentte yaşayanların bilime merakını arttırmak, aynı zamanda ülkemizde yeni bir olgu olan bu tür bir etkinliğin yaygınlaşmasına önayak olmak. Bilindiği gibi, depremden öğrenilen en önemli ders, "bilim" in tek yol gösterici olduğu ve tek dayanağımız olduğunun bir kez daha yurt çapında anlaşılması. Bu görüş altında, gerek çocuklarımızı ve gerekse büyüklerimizi biraz olsun bilime yakınlaştırma ve bilimsel merak uyandırmanın hem bugün, hem de yarınımız için büyük yararlar sağlayacağı düşünüldü. Ayrıca, çadırkentlerin bir kaç gün gibi kısa süreli kalınacak yerler olmadığı, burada yaşayanların büyük bir deprem geçirdikleri göz önüne alındığında, çadırkentlerde sosyal birimlere önem verilmesinin gereği açık.

Projenin diğer bir önemli yanı, bir sivil toplum kuruluşunun, deprem bölgesi için kendi uzmanlık alanında bir projeyi tasarlayıp gerçekleştirmesi ve bu projenin gerçekleşmesinde, biri yurt dışından olmak üzere üç özel kesim kuruluşunun ve bir kamu kuruluşunun (üniversite) projeye katkı koymaları ve tüm ortakların uyumlu yaklaşımı ile projenin kısa sürede, bir aksaklığa yol açılmadan başarı ile tamamlanmış olması.

Ülkemizde (belki de dünyada) ilk kez gerçekleştirilen bu üç amaçlı proje umarız bir örnek olur ve coğrafya olarak güneş enerjisinden yararlanmaya uygun ülkemizde bu örnekler çoğalır. Yapının tasarlanışında ve yapımında geçici değil kalıcı olması amaçlandı. Yapının bulunduğu yerin kent merkezinde olması ve büyük bir alış-veriş merkezinin yanında bulunması gözönüne alındığında, çadırkent kalktıktan sonra da bu yapının korunabileceği ve istenirse genişletilebileceği, böylece o yöremize kazandırılmış bir yapıt olabileceği görüşündeyiz.

Temiz Enerji Vakfı

